De bijeenkomsten vinden op de volgende locaties en data plaats:

Zwolle	2 april
Groningen	3 april
Utrecht	9 april
Arnhem	10 april
Bergen op Zoom	16 april
Roermond	17 april
Haarlem	23 april
Den Haag	24 april

Meer informatie:
Informatie en aanmelding voor de bijeenkomsten via deze site.
De handreiking 'Screening en notificatie van regelgeving in het kader van de Dienstenrichtlijn. Een handreiking voor gemeenten, provincies en waterschappen'
Het dossier Dienstenrichtlijn van Europa decentraal.
De website van het ministerie van EZ over de Dienstenrichtlijn.

Bron: Red. RM, www.europadecentraal.nl

Uitspraken Algemene Rekenkamer over kwaliteitsinstrumenten

In februari heeft de Algemene Rekenkamer een punt gezet achter een meer dan 10-jarig programma gericht op de aansturing, het toezicht op en de verantwoording van op afstand geplaatste organisaties en instellingen (de ARK spreekt daarbij van rechtspersonen met een wettelijke taak: RWT's. Daar vallen met name de ZBO's onder). In het kader van deze afsluiting zijn enkele publicaties verschenen die ook voor de lokale overheid niet zonder belang zijn. Het gaat vooral om de rapportage 'Kaders voor toezicht en verantwoording. Uitgangspunten, redeneerlijnen en handreikingen van de Algemene Rekenkamer.' Daaronder ligt de publicatie 'Bestuur op afstand in beeld.'

De publicaties zijn hier met name relevant omdat de Algemene Rekenkamer in de loop der jaren oog heeft gekregen voor allerlei vraagstukken rondom de positionering van kwaliteitsinstrumenten en daar nu in het kader van verantwoording en toezicht een aantal leidende uitspraken over heeft gedaan. Aangezien bijvoorbeeld het ministerie van BZK dit als leidend ziet voor de manier waarop zij aankijkt tegen kwaliteitsinstrumenten is dit – hoewel indirect - niet van belang ontbloot voor degenen die zich bezig houden met de invoering van kwaliteitsinstrumenten. Dat blijkt bijvoorbeeld ook uit een publicatie die BZK tegelijk liet verschijnen en waarin de sporen van de benadering van de Rekenkamer terug zijn te vinden: 'Publiek verantwoorden – handreikingen voor openheid in goed bestuur'.

Redeneerlijn

De Algemene Rekenkamer hanteert de volgende redeneerlijn als het gaat om kwaliteitsinstrumenten:

- Kwaliteitsinstrumenten zijn geen toezicht of verantwoording
- kunnen onderdeel uitmaken van het geheel ven checks-and-balances
- kunnen een rol spelen in het verticale toezicht
- zouden vooral het leereffect voorop moeten zetten.

Kwaliteitsinstrumenten kunnen dus niet in de plaats komen van 'echte' vormen van toezicht en verantwoording zoals die bijvoorbeeld door inspectiediensten gebeurt of door gemeenteraden en raden van toezicht wordt uitgeoefend. Zij kunnen wel – mits de betrouwbaarheid voldoende is gewaarborgd – een belangrijk onderdeel zijn van het geheel van checks-and-balances rond een organisatie of instantie. De Rekenkamer ziet ze als een prikkel tot beter presteren en een bron van informatie, ook voor kritische klanten.
In een aantal gevallen kan het 'verticale toezicht' gebruik maken van de uitkomsten van deze kwaliteitsinstrumenten. In andere gevallen is het niet raadzaam om dat te doen omdat 'de instrumenten juist alleen effect hebben als ze kunnen worden toegepast zonder dat de uitkomsten meteen leiden tot oordelen en tot interventie door de toezichthouder.'
Bovenal onderstreept de Algemene Rekenkamer dat bij inzet van kwaliteitsinstrumenten vooral het leereffect voorop moet worden gesteld.

Verschillende instrumenten

In haar rapporten spreekt de Algemene Rekenkamer in algemene zin over kwaliteitsinstrumenten. In de praktijk heeft ze het vooral over drie instrumenten waarvan ze een dergelijke prikkel verwacht: visitaties, benchmarking en kwaliteitshandvesten.
Over visitaties spreekt de Rekenkamer positief en onderstreept daarbij het belang van zelfevaluaties. Ten aanzien van benchmarking formuleert het een aantal randvoorwaarden voor een optimaal effect. Zo moet er instemming zijn met het beoordelingskader. De Rekenkamer toont zich huiverig voor het trekken van te eenduidige conclusies en zegt dat niet alleen cijfers, maar ook het verhaal achter de cijfers van belang is. Ten aanzien van kwaliteitshandvesten neemt de Rekenkamer eenvoudig het Kabinetsstandpunt over.

Geen rol vervaging

Met het bovenstaande heeft de Algemene Rekenkamer voor zichzelf een streep gezet onder de discussie over de vraag of kwaliteitsinstrumenten een zelfstandige waarde hebben als het gaat om toezicht en verantwoording. Niet dus. Dat was eerlijk gezegd te verwachten van een instantie die zich over het algemeen erg recht in de leer toont als het om de inrichting van de overheid gaat. Het idee dat er iets anders kan zijn dan het pure verticale toezicht van een minister op een dienst is pas heel laat doorgedrongen tot de Rekenkamer en werd in eerste instantie afgedaan als ingewikkeld. Maar als de Rekenkamer haar steven wendt dan doet ze dat ook rustig en solide. In die geest is er ook gedegen naar de meerwaarde van de kwaliteitsbeweging gekeken. Naar aanleiding daarvan is een lijn gekozen om kwaliteitsinstrumenten vooral te blijven gebruiken voor waar ze primair voor heten te zijn bedoeld – leren – en dit niet te vermengen met andere rollen.

Bron: Red. Peter Noordhoek.